

បរិបទរបស់ប្រទេស និងរដ្ឋាភិបាល

ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍មានប្រជាជនច្រើនជាងគេមួយនិងធនធានធម្មជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍។ ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយដែលមានប្រជាជនច្រើនជាងគេមួយនិងធនធានធម្មជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍។ ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយដែលមានប្រជាជនច្រើនជាងគេមួយនិងធនធានធម្មជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍។

ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយដែលមានប្រជាជនច្រើនជាងគេមួយនិងធនធានធម្មជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍។ ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយដែលមានប្រជាជនច្រើនជាងគេមួយនិងធនធានធម្មជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍។ ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយដែលមានប្រជាជនច្រើនជាងគេមួយនិងធនធានធម្មជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍។

ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយដែលមានប្រជាជនច្រើនជាងគេមួយនិងធនធានធម្មជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍។ ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយដែលមានប្រជាជនច្រើនជាងគេមួយនិងធនធានធម្មជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍។

¹ World Bank. 2007. Cambodia Socioeconomic Survey (CSES). Phnom Penh. (Available online at <http://data.worldbank.org/country/cambodia>)

សង្គមស៊ីវិល : ទិដ្ឋភាពទូទៅ

ជាប្រពៃណី អង្គការសង្គមភាគច្រើនលើសលុបមានទម្រង់ជាសមាគមនៅតាមវត្តអារាមនានា ដែលបានលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការបំពេញការងារស្ម័គ្រចិត្ត និងសេវាសង្គម នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយមានការចូលរួមយ៉ាងច្រើនពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមភូមិនានា។ សមាគមវត្តអារាមត្រូវបានបង្កើតឡើងមុនរបបប្រែកម្រប ហើយ នៅតែមានវត្តមានក្នុងរបបនោះ បើទោះបីជាមានការគ្រប់គ្រងយ៉ាងណាក្តី ហើយបច្ចុប្បន្ននេះ មានសមាគមវត្តអារាមជាច្រើននៅតំបន់ជនបទនៃប្រទេសកម្ពុជា។ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ សមាគមវត្តអារាមហាក់បីដូចជាមិនមានទំនាក់ទំនងក្នុងក្រុងណាមួយជាប្រព័ន្ធ ជាមួយនិងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ ឬរចនាសម្ព័ន្ធវិមជ្ឈការរបស់រដ្ឋាភិបាលនោះឡើយ ហើយត្រូវបានចាត់ ទុកថាជារចនាសម្ព័ន្ធដោយឡែកពីវិស័យអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។¹

ម្យ៉ាងវិញទៀត អង្គការមូលដ្ឋាន ឬអង្គការសហគមន៍ (CBOs) ក្នុងទម្រង់ផ្សេងទៀត មានចំនួនយ៉ាងច្រើន ហើយជាធម្មតា តែងមានទំនាក់ទំនងជាមួយនិងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍។ អង្គការសហគមន៍ ដែលមានមូលដ្ឋាននៅតាមទីតាំង (ឧ. គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ) ធ្វើការងារតាមផ្នែកផ្សេងៗ (ការបង្កបង្កើនផល ធនធាន និងទឹក និង អនាម័យ) ឬផ្តោតគោលដៅលើក្រុមមនុស្សណាមួយ (ស្ត្រី ចាស់ជរា) មានវត្តមាននៅតាមភូមិភាគច្រើន នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ប៉ុន្តែអង្គការទាំងនេះមិនមែនបង្កើតឡើងដោយអ្នកនៅតាមសហគមន៍ឡើយ ហើយតែងពឹងអាស្រ័យ លើការគាំទ្រពីខាងក្រៅ។²

វិស័យអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងប្រទេសនេះ មានភាពរស់រវើក ប៉ុន្តែបើតាមកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិមូលដ្ឋានគ្រឹះរបស់វិស័យនេះនៅកម្រិតមូលដ្ឋាននៅមានកម្រិតខ្សោយនៅឡើយ។³ មានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិដ៏ច្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយអង្គការទាំងនេះមានច្រើនប្រភេទ មានចាប់ពីអង្គការដែលធ្វើការងារផ្នែកស្និទ្ធស្នាល និងសិទ្ធិមនុស្ស រហូតដល់អង្គការដែលធ្វើការងារផ្តល់សេវាសុខុមាលភាព និងផ្តល់សេវានានាជាច្រើនប្រភេទ។

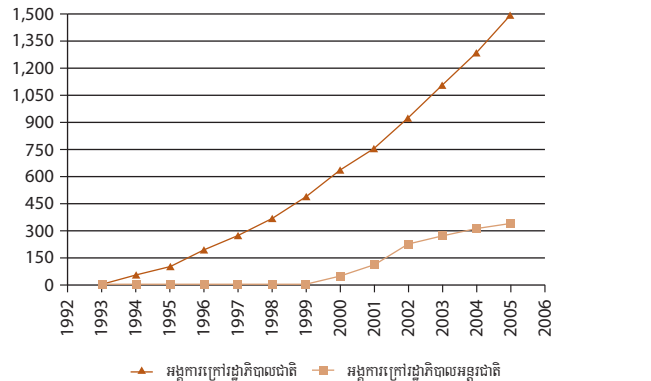
អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកដំបូងរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩១។ បន្ទាប់មក អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកជាច្រើនទៀត ត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅក្នុងសម័យអាជ្ញាធរបណ្តោះអាសន្នរបស់សហប្រជាជាតិប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា (UNTAC) ឆ្នាំ ១៩៩២-១៩៩៣។ អង្គការភាគច្រើន ធ្វើសកម្មភាពផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស និងអប់រំអ្នកបោះឆ្នោត។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួន ក្នុងចំណោមអង្គការទាំងនេះត្រូវបានរំលាយចោល ហើយអង្គការដទៃទៀតបានផ្លាស់ប្តូរសកម្មភាពរបស់ខ្លួន មកធ្វើសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍វិញ មួយផ្នែកជាការឆ្លើយតបទៅនឹងការផ្តល់មូលនិធិពីខាងក្រៅ។ និន្នាការនេះក៏មានដូចគ្នាសម្រាប់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិផងដែរ។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ នៅក្នុងការផ្តល់សេវាសង្គ្រោះ និងសេវាសុខុមាលភាពដទៃទៀតក្នុងពេលដែលប្រទេសកម្ពុជាជួបប្រទះនឹងស្ថានភាពអាសន្ន ក្រោយការដួលរលំរបបប្រែកម្រប នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៩

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការផ្តល់ ឬគាំទ្រដល់សេវាសង្គមជាមូលដ្ឋាន នានា ជារឿយៗ នៅតាមតំបន់ និងសហគមន៍ដាច់ស្រយាល។ អង្គការទាំងនេះមានវត្តមាននៅគ្រប់ខេត្តទាំងអស់ និងគ្រប់វិស័យសំខាន់ៗ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

រួមមាន ៖ អង្គការទាំងនេះបានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនៃការសម្របសម្រួល ដើម្បីឱ្យអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិទទួលបានការគោរពពីអាជ្ញាធរ។ ក្នុងពេលសម្រាប់ឆ្នាំ ១៩៨០ និងរយៈពេលភាគច្រើននៃទសវត្សរ៍ ១៩៩០ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ដែលធ្វើសកម្មភាពនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ភាគច្រើនផ្តោតលើកម្មវិធីផ្តល់សេវា ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីមានវត្តមានអ្នកផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគី និងពហុភាគី នៅ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៣ រួមមាន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ បានផ្លាស់ប្តូរសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ដោយផ្តោតលើការងារអភិវឌ្ឍន៍សង្គមតាមបែបប្រពៃណីវិញ។

ពេញទសវត្សរ៍ ១៩៩០ ចំនួនអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានការកើនឡើងយ៉ាងច្រើន។ ដូច្នោះដែលបង្ហាញពីចំនួនអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលចុះបញ្ជីជាផ្លូវការខាងក្រោមបង្ហាញពី កំណើននៃវិស័យអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។^៤ បើទោះបី ជាមានការកើនឡើងនូវចំនួនអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៅដើមទសវត្សរ៍ ២០០០ ក៏ដោយ វិស័យនេះនៅតែរក្សា សណ្តូរ: មួយចំនួននៃសង្គមស៊ីវិល នៅសម័យក្រោយជម្លោះ។ ឧទាហរណ៍ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងចំណោមអង្គការទាំងនេះ នៅតែប្រើប្រាស់របបបង្កើតការងារក្នុងទម្រង់ជាការសង្គ្រោះមនុស្សធម៌ ជាជាងការអភិវឌ្ឍរយៈពេលវែង ដូចជា ការផ្តល់សេវាកម្មពេលជាមួយគ្នា និងការគាំទ្រតាមបែបក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលចូលរួមក្នុងគម្រោងជាដើម។

រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានាទទួលបានស្នូលពីការចូលរួមចំណែកដ៏សំខាន់របស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ចំពោះការស្តារ អភិវឌ្ឍន៍ និងកំណែទម្រង់របស់ប្រទេសកម្ពុជា នៅក្នុងរយៈពេល ២ ទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ។ នៅក្នុងរបាយការណ៍ស្តីពី ប្រសិទ្ធភាពហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលសរសេរនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ សម្រាប់វិទ្យាស្ថានប្រូកញីង (Brookings Institution), Chanboreth និង Hach មកពីវិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា បានប៉ាន់ប្រមាណថា មានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលចំនួន ៤៥% នៃអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិចំនួន ១៥០០ និង ៩៣% នៃអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិជាតិចំនួន ៣១៦ ដែលបានចុះបញ្ជីជាមួយនិងរដ្ឋាភិបាល គឺជាអង្គការដែលកំពុងមានសកម្មភាព។

ប្រភព : ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា, កម្មវិធីធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន ២០០៦ ការអង្កេតបង្កើតផែនទីបង្ហាញពីវត្តមាន និងសកម្មភាពរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល/សហគមន៍ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ អង្គការសង្គមស៊ីវិលជាច្រើន ដែលធ្វើការងារផ្តោតលើការអភិវឌ្ឍ បន្តអនុវត្តកម្មវិធីនានា ដែលផ្តោតលើការផ្តល់សេវា បើទោះបីជាតំបន់នេះ ជារឿយៗ កម្មវិធីទាំងនេះត្រូវបានអនុវត្ត ក្នុងភាពជាដៃគូជាមួយ និងរដ្ឋាភិបាលក៏ដោយ។ វិស័យសកម្ម សុខាភិបាល និងអប់រំ គឺជាវិស័យធំៗជាងគេចំនួន ៣ ដែលអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិអនុវត្តកម្មវិធី របស់ខ្លួន។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ កម្មវិធី ដែលអនុវត្ត និងគ្រប់គ្រង ដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមានប្រមាណជា ២០% នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស នេះបើតាមតួលេខរបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ ថវិកាភាគច្រើនរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីសុខភាពសាធារណៈ។^៥ ថវិកាសរុប សម្រាប់កម្មវិធីទាំងនេះទៀត រួមមាន កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, អភិវឌ្ឍន៍សង្គម និងសហគមន៍ និងអប់រំ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្តល់ការងារដល់មនុស្សជិត ២៥០០០ នាក់ ដែលក្នុងនោះមាន ១២០០ នាក់ ត្រូវបានគេជឿថាជាបុគ្គលិកអន្តរជាតិ។^៦

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ នៅក្នុងការផ្តល់ ឬគាំទ្រដល់សេវាសង្គមជាមូលដ្ឋាន ជារឿយៗ នៅតាមតំបន់ និងសហគមន៍ដាច់ស្រយាល។ អង្គការទាំងនេះមានវត្តមាននៅគ្រប់ខេត្ត និងគ្រប់វិស័យសំខាន់ៗ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក៏នាំមកនូវគំរូ និងគោលវិធីផ្សេងទៀត សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍផងដែរ ដោយផ្តោតសំខាន់លើការចូលរួម សមធម៌ ការឆ្លើយតបចំពោះយេនឌ័រ និងនិរន្តរភាពបរិស្ថាន។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលបានតស៊ូមតិឱ្យមានការធ្វើកំណែទម្រង់នៅថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីលើកកម្ពស់សុខភាព អប់រំ អភិបាលកិច្ច សិទ្ធិមនុស្ស ប្រព័ន្ធច្បាប់ សេវាសង្គម បរិស្ថាន និងសុខុមាលភាពស្ត្រី និងកុមារ។

សកម្មភាពរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អាចបែងចែកជា ៥ ប្រភេទសំខាន់ៗ:

- ការផ្តល់សេវាក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ អាស្រ័យទៅតាមការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានទ្វេភាគី និងពហុភាគី និងអនុវត្ត ដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលធំៗ ដែលមានបទពិសោធន៍ក្នុងការងារស្ថាបនាឡើងវិញ និងអភិវឌ្ឍន៍ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ
- ការផ្តល់សេវាស្របជាមួយនិងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ដែលធ្វើការងារ ដោយប្រើប្រាស់រចនាសម្ព័ន្ធនៅមូលដ្ឋាន និងផ្តល់ការកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ជាពិសេស នៅថ្នាក់ខេត្ត ស្រុក និងឃុំ
- សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ ដែលអនុវត្តដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលមានមូលដ្ឋានវិទ្យា និងមានបទពិសោធន៍បំពេញការងារនៅថ្នាក់ភូមិ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានានា ដែលជាមូលហេតុបង្កឱ្យមានភាពក្រីក្រ
- សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ ដែលធ្វើឡើងដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអង្គការសហគមន៍ ដោយមានការលើកទឹកចិត្ត និងការគាំទ្រដោយផ្ទាល់ពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ និងដោយមានការផ្តល់ មូលនិធិដោយផ្ទាល់ និងការកសាងសមត្ថភាពតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាល និងការផ្តល់ការណែនាំដោយផ្ទាល់ និង
- ការស្រាវជ្រាវ និងការងារវិភាគ និងសកម្មភាពតស៊ូមតិដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទំនៀម ដែលគ្របដណ្តប់លើប្រធានបទ/បញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន

ស្រដៀងគ្នានេះដែរ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អាចបែងចែកជា ៥ ប្រភេទធំៗដូចជា: (i) អង្គការដែលធ្វើការងារផ្នែកប្រជាធិបតេយ្យ និងសិទ្ធិមនុស្ស, (ii) អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលធ្វើការងារផ្នែកអប់រំ សុខភាព ឥណទាន សកម្មភាពកម្រិតខ្ពស់ និងសកម្មភាពដទៃទៀត, (iii) អង្គការគាំទ្រ ដែលផ្តោតលើសកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស និងអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន, (iv) អង្គការសហគមន៍ និង (v) អង្គការដែលធ្វើការងារផ្នែក ស្រាវជ្រាវ និងវិភាគផ្សេងទៀត និងសកម្មភាពតស៊ូមតិ ដែលគ្របដណ្តប់លើបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍នានា។

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិមួយក្រុម ដែលជាក្រុមអង្គការដ៏សំខាន់ បន្តបំពេញតួនាទីជាអ្នកតស៊ូមតិ ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស ដូចជា សមាគមសិទ្ធិមនុស្ស និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (អាដហុក) សម្ព័ន្ធខ្វែរជំរឿន និង ការពារសិទ្ធិមនុស្ស (លីកាដូ) និងជំនួយផ្នែកច្បាប់នៃកម្ពុជា។ ខណៈពេលដែលជារឿយៗអង្គការទាំង នេះតែងធ្វើការរិះគន់រដ្ឋាភិបាល អង្គការមួយចំនួន ក្នុងចំណោមអង្គការទាំងនេះបានទទួលការគោរព ដោយសារតែស្វ័យភាពរបស់ពួកគេ។

ទំនាក់ទំនងរវាងរដ្ឋាភិបាល និងសង្គមស៊ីវិល

នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ វិស័យតស៊ូមតិរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បានចាប់ផ្តើមត្រូវបានគេយល់ឃើញថាធ្វើការរិះគន់ខ្លាំងពេកលើរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស ផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស។ នេះមាន ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអ្វី ដែលអ្នកសង្កេតការណ៍មួយចំនួនចាត់ទុកថាជាការថយចុះនូវការអត់ឱន ចំពោះការប្រឆាំងនយោបាយ។^៧ ប៉ុន្តែ សម្រាបវិស័យផ្សេងទៀតវិញ អង្គការសង្គមស៊ីវិលជាតិ និងអន្តរជាតិ បន្តធ្វើការងារយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយនឹងគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីនានារបស់រដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស នៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម អប់រំ និងសុខាភិបាល។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលបានចូលរួមក្នុងក្រុមពិគ្រោះយោបល់ និងក្នុងកិច្ចប្រជុំវេទិកាសហប្រតិបត្តិអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (CDCF) ដែលជាកិច្ចប្រជុំរវាងទីភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយ និងរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា រៀបចំឡើងចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩២ មក។ គណៈកម្មាធិការសហប្រតិបត្តិការដើម្បីកម្ពុជា (CCC) និងវេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា (*សូមមើល អង្គការសមាជិកភាព និងអង្គការ ដែលបំពេញការងារជាអ្នកសម្របសម្រួល*) បានសម្របសម្រួលបង្កើតសេចក្តីក្រាមសេចក្តីផ្តើមការណ៍របស់ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលផ្តើមនៅក្នុងគ្រប់កិច្ចប្រជុំ CDCF ទាំងអស់។

បើតាមសេចក្តីផ្តើមការណ៍ឆ្នាំ ២០១០ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនៅកម្ពុជាមានការព្រួយបារម្ភអំពីការ អនុវត្តក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ដែលមានស្រាប់នៅកម្ពុជា ជាពិសេស ច្បាប់ភូមិបាល (រួមនឹងអនុក្រឹត្យស្តីពី សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច) ច្បាប់ព្រៃឈើ ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង និងទាញប្រយោជន៍ពីធនធានរ៉ែ និង ច្បាប់ស្តីពីការការពារបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ. ការពង្រឹងប្រព័ន្ធសុំសាការ, ការ ទទួលបានព័ត៌មានរបស់រដ្ឋាភិបាល និងតម្លាភាពថវិកា និង ការពិនិត្យតាមដានការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ រដ្ឋាភិបាលផ្នែកកំណែទម្រង់ដីធ្លី និងព្រៃឈើ។

រដ្ឋាភិបាលមានគោលបំណងបង្កើតការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងសង្គមស៊ីវិល នៅក្នុងដំណើរការ នៃការអភិវឌ្ឍ តាមរយៈវិមជ្ឈការ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ជាង ១៦០០ ត្រូវបានជ្រើសរើសតាម រយៈការបោះឆ្នោតជាលើកទី ១ នៅក្នុងខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០២ ហើយការបោះឆ្នោតលើកទី ២ ត្រូវ បានធ្វើឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧។ ការបោះ ឆ្នោតឆ្នាំ ២០០៧ ធ្វើឱ្យមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាចំនួន ១១៣៥០ នាក់ចូលកាន់តំណែង ដែលក្នុងនោះមាន ៨៥% គឺជាបុរស និង ១៥% គឺជាស្ត្រី។ បើទោះបីជាតំណែងជាស្ត្រី មានចំនួនតិចតួចក៏ដោយ ក៏គម្លាតយេនឌ័រត្រូវបានកាត់បន្ថយ ដោយសារតែបេក្ខជនឈរឈ្មោះសម្រាប់ការ បោះឆ្នោត នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៧ មាន ២០% គឺជាស្ត្រី បើធៀបជាមួយនឹង ត្រឹមតែ ៩% នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០២។^៨

ខណៈពេលដែលកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការកំពុងដំណើរការ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គេសង្ឃឹមថា ទំនាក់ទំនងរវាងរដ្ឋាភិបាល និងសង្គមស៊ីវិល នឹងមានភាពប្រសើរឡើងជាងមុន រួម ជាមួយនឹងកំណើនតម្លាភាព និង គណនេយ្យភាព។ សមត្ថភាពរបស់រដ្ឋាភិបាល ក្នុងការសម្របទៅ តាមតម្រូវការថ្មីរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធខាងក្រៅ និងខាង ក្នុង ដែលចង់ឱ្យមានតម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងការចូលរួមជាសាធារណៈខ្លាំងជាមុន បានធ្វើឱ្យមានកំណែទម្រង់ ដែលមានល្បឿនយឺតយ៉ាវជាង

ការរំពឹងទុក បើទោះបីជាឥឡូវនេះ មានឧទាហរណ៍ដែលបង្ហាញពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងម៉ាមួយចំនួន រវាងអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងរដ្ឋាភិបាល នៅថ្នាក់ឃុំ-សង្កាត់ក៏ដោយ ។

ប៉ុន្តែ សង្គមស៊ីវិល នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានគេពិពណ៌នាថាមានទំនាក់ទំនងនៅមូលដ្ឋានមិនសូវ ស៊ីជម្រៅ។^៤ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលកម្រិតវិជ្ជាជីវៈភាគច្រើនអាចមានវត្តមាន របស់ខ្លួនទៅបាន ដោយសារតែឥទ្ធិពល និងការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុពីអ្នកផ្តល់ជំនួយអន្តរជាតិ ជាជាង ដោយសារការពង្រីកលំហប្រជាធិបតេយ្យ ការពង្រីកចំនួនអង្គការនៅមូលដ្ឋាន ការបង្កើតវប្បធម៌ ស្ម័គ្រចិត្ត និងការធ្វើសកម្មភាពសង្គម និងការរៀបចំឱ្យមានសកម្មភាពសប្បុរសធម៌របស់អ្នកដែលមាន វណ្ណៈ កណ្តាល។^៥ នេះអាចមានភាពពាក់ព័ន្ធដល់សមត្ថភាពរបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បីមានឥទ្ធិពលលើ អភិបាលកិច្ចនៅមូលដ្ឋាន ដោយសារតែពុំមានស្ថាប័នរឹងមាំ សម្រាប់ជម្រុញឱ្យមានកំណែទម្រង់នៅ ថ្នាក់មូលដ្ឋាន ។

ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សម្រាប់សង្គមស៊ីវិល

នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិចុះបញ្ជីជាមួយនិងក្រសួងមហាផ្ទៃ។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិ- បាលអន្តរជាតិត្រូវចុះបញ្ជីជាមួយក្រសួងការបរទេស ហើយអាចមានកិច្ចព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការ ជាមួយនិងក្រសួងពាក់ព័ន្ធជាន ដូចជា ក្រសួងសុខាភិបាល ជាដើម។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ

ត្រូវបានប្រើឱ្យធ្វើរបាយការណ៍សកម្មភាព និងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំត្រីមាស ទៅកាន់ក្រុមប្រឹក្សា អភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (CDC) ។ ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាក៏ជាអ្នកផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យមានការទិញ/នាំចូល យានជំនិះ និងសម្ភារបរិក្ខារនានា ដោយមិនគិតពន្ធ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងគម្រោងដែលគាំទ្រដោយអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាល។ ទីប្រឹក្សាមួយរូបប្រចាំគណៈរដ្ឋមន្ត្រី បានបំពេញនាមសម្តែងបង្គោលរបស់រដ្ឋាភិបាលទទួល បន្ទុកកិច្ចការរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដោយធ្វើការងារជាមួយ និងគណៈកម្មាធិការសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីកម្ពុជា (CCC) ពាក់ព័ន្ធនឹងការងារទាំងឡាយ ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិ- បាល ដែលកំពុងបំពេញសកម្មភាព នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍ កម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា មានអណតិការងារនៅថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីសម្របសម្រួលសកម្មភាព របស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងវិស័យនានា ។

បើទោះបីជាវដ្តធម្មនុញ្ញឆ្នាំ ១៩៩៣ ផ្តល់ការទទួលស្គាល់ដល់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក៏ដោយមាន សំណើផ្សេងៗពីគ្នាដែលលើកឡើងដោយសង្គមស៊ីវិល រដ្ឋាភិបាល និងអ្នកផ្តល់ជំនួយចង់ឱ្យមាន ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់រឹងមាំមួយ សម្រាប់សង្គមស៊ីវិល។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ជាច្រើនដំបូងៗត្រូវបានផ្សព្វ ផ្សាយជាសាធារណៈ នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៦។ ប៉ុន្តែ ច្បាប់ទាំងនេះមិនត្រូវបានអនុម័តឡើយ ដោយសារ មានការជំទាស់ពីសង្គមស៊ីវិល។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក សេចក្តីព្រាងច្បាប់ជាច្រើនត្រូវបានបញ្ចេញ ប៉ុន្តែពុំមានច្បាប់ចុងក្រោយណាមួយត្រូវបានប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ឡើយ ។

អង្គការសមាជិកភាព និងអង្គការដែលបំពេញការងារជាអ្នក-សម្របសម្រួល

អង្គការសង្គមស៊ីវិល នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បានរៀបចំក្រុងខ្លួនឱ្យក្លាយជាបណ្តាញ និងសម្ព័ន្ធភាព តាមប្រធានបទការងារជាច្រើន ដែលបើកការងារជាមួយចំនួនមានដល់ជាង ៦០ ។ ជាទូទៅ មានស្ថាប័ន កំពូលៗចំនួន ២ សម្រាប់អង្គការសង្គមស៊ីវិល (រាប់បញ្ចូលអង្គការអន្តរជាតិផង និងអង្គការក្នុង ប្រទេសកម្ពុជាផង) នោះគឺគណៈកម្មាធិការសហប្រតិបត្តិការដើម្បីកម្ពុជា (CCC) និងវេទិកាអង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា ។ បណ្តាញទាំងនេះ ដូចជា ស្ថាប័នកម្ពុជា ជាដើម គឺជាយន្តការគាំទ្រសម្រាប់ ផ្នែកនានារបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិលនៅកម្ពុជា ។ គណៈកម្មាធិការសហប្រតិបត្តិការដើម្បីកម្ពុជា (CCC) គឺជាអង្គការសមាជិកភាពរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលផ្តោតជាសំខាន់លើការផ្តោះប្តូរ ព័ត៌មានរវាងសមាជិក និងសមាជិក មកពីសហគមន៍អភិវឌ្ឍន៍ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ CCC ផលិត នូវព័ត៌មានអំពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងសម្រាប់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ឯកសារព្រះពុទ្ធផ្សាយ ដែលត្រូវបានចែកទៅឱ្យអង្គការជាសមាជិក ក្រសួងស្ថាប័នរបស់រដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នដទៃទៀត នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មានដាក់បញ្ចូលបញ្ជីព័ត៌មានអំពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៅកម្ពុជា បញ្ជីបុគ្គលិករបស់ទីភ្នាក់ងារ និងរបាយការណ៍ផ្តល់ព័ត៌មានសង្ខេបអំពីសន្តិសុខ ។

CCC មានមជ្ឈមណ្ឌលធនធានមួយ ដែលមានផ្ទុកនូវឯកសារជាច្រើន ។ មជ្ឈមណ្ឌលធនធាននេះ គឺជា បណ្តាលយមួយ ក្នុងចំណោមបណ្តាលយមួយចំនួនតូច ដែលអាចឱ្យអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល សិស្ស និស្សិត អ្នកស្រាវជ្រាវ មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល និងសាធារណជនទូទៅអាចចូលមើលបាន ។ បណ្តាលយនេះ មានប្រមូលផ្តុំក្រុងនូវច្បាប់ និងគោលនយោបាយនានារបស់រដ្ឋាភិបាល និងមានរក្សានូវកម្រង របាយការណ៍អំពីអំពើពុករលួយរបស់ក្រុមពិគ្រោះ យោបល់ប្រចាំឆ្នាំរវាងរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកផ្តល់ជំនួយស្តី ពីប្រទេសកម្ពុជា ។ CCC ផ្តល់ជំនួយដល់អង្គការក្រៅ រដ្ឋាភិបាលអំពីការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រ ការចុះបញ្ជីការ និងពិធីសារនានារបស់រដ្ឋាភិបាល, គោលនយោបាយបុគ្គលិករបស់ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ប្រាក់បៀវត្ស និងអត្ថប្រយោជន៍នានា និងប្រតិបត្តិការរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

CCC បានបំពេញតួនាទីសម្របសម្រួលធាតុចូលរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលផ្តល់ដល់កិច្ចប្រជុំរបស់ ក្រុមពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីកម្ពុជា និងកិច្ចប្រជុំវេទិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងវេទិកាដទៃ ទៀតរបស់ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍នានា ក្នុងរយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំមកហើយ ។ CCC បានបំពេញ តួនាទីនាំមុខគេ នៅក្នុងការចងក្រងព័ត៌មាន និងអនុសាសន៍អំពីបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍នានា ដែលពាក់ព័ន្ធ ជាមួយនឹងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល, គ្រូប្រឹក្សាប្រចាំសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងជ្រើសរើសតំណាងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីជួបប្រជុំជាមួយ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ។ CCC រៀបចំកិច្ចប្រជុំប្រចាំខែ សម្រាប់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលជាសមាជិករបស់ខ្លួន ។

គណៈកម្មាធិការសហប្រតិបត្តិការដើម្បីកម្ពុជា (CCC)
ផ្ទះលេខ ៩-១១ ផ្លូវលេខ ៤៧៦
សង្កាត់ទួលទំពូង ១
ខណ្ឌចំការមន
ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៨៩៥
រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទលេខ : +៨៥៥ ២៣ ២១៤១៥២/២១៦០០៩
ទូរសារលេខ : +៨៥៥ ២៣ ២១៦០០៩
info@ccc-cambodia.org
www.ccc-cambodia.org

វេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា មានអង្គការជាសមាជិកជាង ៦០ អង្គការ ដែលក្នុងនោះ មានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ ដែលមានបទពិសោធន៍ផ្តល់ជំនួយមនុស្សធម៌ និងអភិវឌ្ឍន៍ ដល់ប្រទេសកម្ពុជា ។ វេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា បានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រអន្តរជាតិ ដែលបានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៦ ដើម្បីបញ្ចប់ការដាក់ប្រមាមលើការផ្តល់ជំនួយមកដល់ប្រទេស កម្ពុជា ។ ការិយាល័យរបស់អង្គការនេះត្រូវ បានបង្កើតឡើង នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៤ ហើយតទៅនេះ វេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពី កម្ពុជាត្រូវបានគ្រប់គ្រង និងផ្តោតលើការងារ ទាំងស្រុងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ របៀបវារៈ: តស៊ូមតិ បានផ្តល់ប្តូរជាបន្ត បន្ទាប់ពីបញ្ហាអន្តរជាតិ មកជាបញ្ហាក្នុងប្រទេស បើទោះបីជាវេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជានៅរក្សា ទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា នៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី អឺរ៉ុប ជប៉ុន និងអាមេរិចខាងជើង ដែលជួយ និងផ្តល់ការគាំទ្រដល់របៀបវារៈ: តស៊ូមតិរបស់អង្គការនេះ ។

វេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា មានវត្តមាន ដើម្បីតស៊ូមតិលើបញ្ហានានា ដែលជាការ ព្រួយបារម្ភ របស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា និងដើម្បីលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ច និងយុត្តិធម៌សង្គម, ការគោរព សិទ្ធិមនុស្ស និងសិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ, សន្តិភាព និងអភិវឌ្ឍ, ការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយ និរន្តរភាព, ការគោរពវប្បធម៌ចម្រុះ និងការអភិវឌ្ឍ ប្រកបដោយសមធម៌ ។ វេទិកាអង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជាបំពេញតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ នៅក្នុងការរំលោភឱ្យឃើញពីផល ប៉ះពាល់នានា ដែលដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ និងការផ្លាស់ប្តូរសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងនយោបាយមានមក លើប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ។ គម្រោងបច្ចុប្បន្នរបស់អង្គការនេះ រួមមាន កម្មវិធីស្នូល (តួនាទីតំណាង អភិបាលកិច្ច និងសម្របសម្រួល), កម្មវិធីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានៃការអភិវឌ្ឍ (ដូចជា ការ សម្របសម្រួលធាតុចូលរបស់ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់ផ្តល់ដល់វេទិកាសហប្រតិបត្តិការ អភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា), កម្មវិធីបរិស្ថាន និងកម្មវិធីដីធ្លី និងមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត ជាដើម ។

វេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា
ផ្ទះលេខ ៩-១១ ផ្លូវលេខ ៤៧៦
សង្កាត់ទួលទំពូង ១
ខណ្ឌចំការមន
ប្រអប់សំបុត្រលេខ ២២៩៥
រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទ : +៨៥៥ ២៣ ២១៣៤៨២
ទូរសារ : +៨៥៥ ២៣ ២១៤៤២៩
admin@ngo.forum.org.kh
www.ngoforum.org.kh

មានបណ្តាញអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល តាមប្រធានបទការងារជាច្រើន ហើយបណ្តាញដែលគេស្គាល់ ច្រើនជាងគេ គឺភាពជាដៃគូអប់រំនៃអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល (NEP) និងមេឌីខាំ (MEDICAM) ។

NEP ត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០០ ។ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំមួយរវាងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលធ្វើការងារផ្នែកអប់រំ និងក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលត្រូវបានអញ្ជើញ ឱ្យធ្វើការពិភាក្សា និងប្រាងអនុសាសន៍ស្តីពីយុទ្ធសាស្ត្រមួយ សម្រាប់លើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូរវាង ក្រសួង និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងការគ្រប់គ្រងវិស័យអប់រំ ។

បន្ទាប់ពីមានការពិគ្រោះយោបល់ និងការសិក្សាលើភាពជាដៃគូជាយុទ្ធសាស្ត្ររួមមក ភាពជាដៃគូ អប់រំនៃ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាបណ្តោះអាសន្ន ។ មួយឆ្នាំក្រោយមក NEP ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាផ្លូវការ ជាមួយនឹងការអនុម័តលើធម្មនុញ្ញ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សា ដែលមានសមាជិកចំនួន ៥ នាក់ និង ការចុះបញ្ជីឱ្យអង្គការជាសមាជិកចំនួន ១៧ ។^{១១}

NEP បំពេញការងាររបស់ខ្លួន ដោយបង្កើតនូវកិច្ចពិគ្រោះយោបល់រវាងរដ្ឋាភិបាល និងសង្គមស៊ីវិល អំពីបញ្ហាអប់រំ, ធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវអំពីបញ្ហាសំខាន់ៗ និងជួយដល់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលធ្វើការងារផ្នែកអប់រំ ក្នុងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពរបស់ពួកគេ ។

ដៃគូអប់រំរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល (NEP)
 ផ្ទះលេខ ១១អា ផ្លូវលេខ ២៤៨
 សង្កាត់វាលវែង ខណ្ឌ ៧ មករា
 រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
 ទូរស័ព្ទ : +៨៥៥ ២៣ ២២៤៧៧៤
 info@nepcambodia.org
 www.nepcambodia.org

MEDICAM គឺជាបណ្តាញអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលបំពេញសកម្មភាព នៅក្នុងវិស័យសុខាភិបាល របស់ប្រទេសកម្ពុជា ។ អង្គការនេះគឺជាអង្គការមិនរកប្រាក់ចំណេញ មិនលំអៀងទៅរកឥណទាន មិនយោបាយណាមួយ និងមិនលំអៀងទៅរកសាសនាណាមួយ ហើយបំពេញតួនាទីជាជនបង្គោលសម្រាប់ចែករំលែកព័ត៌មាន ដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងសុខភាព ។ មានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិជាង ១០០ អង្គការ ដែលជាសមាជិករបស់ MEDICAM ។

គោលដៅចម្បងរបស់ MEDICAM រួមមាន សម្របសម្រួលការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងចែករំលែកព័ត៌មាន ពាក់ព័ន្ធនឹងសុខភាពក្នុងចំណោមអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកដែល

បំពេញការងារផ្នែកសុខភាព ដទៃទៀតទាំងអស់ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា, បំពេញនាទីជាអ្នកសម្របសម្រួលរវាងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលជាសមាជិករបស់ខ្លួន ជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាលជាពិសេស ក្រសួង សុខាភិបាល, តំណាងឱ្យសមាជិករបស់ខ្លួន នៅក្នុងវេទិកាផ្លូវការនានា ដូចជាកិច្ចប្រជុំសម្របសម្រួលរបស់ ក្រសួងសុខាភិបាល ក្រុមពិគ្រោះយោបល់ និងកិច្ចប្រជុំដទៃទៀតរបស់ទីភ្នាក់ងារផ្តល់មូលនិធិ និងសិក្ខាសាលាពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យសុខាភិបាលនានា, សម្របសម្រួលការពិភាក្សាអំពីបញ្ហាសុខភាពសំខាន់ៗ ដើម្បីជួយបង្កើត និងពង្រឹងគោលនយោបាយជាតិស្តីពីសុខភាព និងសេវាសុខភាព នៅក្នុងប្រទេស កម្ពុជា និងបំពេញតួនាទីជាឃ្លាំងគំនិត ដែលធ្វើការតស៊ូមតិលើបញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសុខភាព នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ MEDICAM

បច្ចុប្បន្ននេះ គណៈកម្មាធិការសហប្រតិបត្តិការដើម្បីកម្ពុជា (CCC) កំពុងអនុវត្តគម្រោងការអនុវត្តល្អ របស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលជាគម្រោងផ្តល់វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ដោយស្ម័គ្រចិត្ត។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលមានវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ គឺជាអង្គការដែលបានចុះបញ្ជី ហើយបាន និងកំពុងបំពេញសកម្មភាព យ៉ាងហោចណាស់ ៣ ឆ្នាំ ហើយយល់ព្រមមានគណនេយ្យភាពទៅតាមគោលការណ៍ក្រុម សីលធម៌ និងស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល។

ក៏សម្របសម្រួលក្រុមការងារទទួលបានបន្តគុណភាពជាដាច់ លាក់ និងរក្សាមជ្ឈមណ្ឌលធនធាន មូលដ្ឋានទិន្នន័យ និងបណ្តាញអ៊ីមេល ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារសុខភាព នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។^{១៦}

MEDICAM
ផ្ទះលេខ ៤ ផ្លូវលេខ ៥២២
សង្កាត់បឹងកក់ ១
ខណ្ឌទួលគោក
រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទ : +៨៥៥ ២៣ ៨៨០២៩០

បញ្ជីព័ត៌មានសម្រាប់ទំនាក់ទំនងអង្គការសង្គមស៊ីវិល

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិភាគច្រើន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិច្រើន គឺជាសមាជិក របស់ CCC ហើយលេខទំនាក់ទំនង និងព័ត៌មានអំពីទីកា វិស័យ និងទីតាំងភូមិសាស្ត្រការងាររបស់ អង្គការទាំងនេះ អាចរកបាន តាមអនឡាញ នៅក្នុងមូលដ្ឋានទិន្នន័យរបស់ CCC (www.ccc-cambodia.org/resources/ngo-directory.html?view=ngosearch) ។

ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ក៏រក្សាទុកមូលដ្ឋានទិន្នន័យនៃសកម្មភាពរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែល អាចរកបានតាមអនឡាញ (<http://cdc.khmer.biz/>) ផងដែរ ។

គោលការណ៍ អណតិការងារ និងស្តង់ដារសម្រាប់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល

បើធៀបជាមួយនឹងប្រទេសជាច្រើន នៅក្នុងតំបន់នេះ ប្រទេសកម្ពុជាមានអង្គការសង្គមស៊ីវិលជា ច្រើន ដែលមានទស្សនវិជ្ជាផ្នែកការអភិវឌ្ឍ និងស្តង់ដារអភិបាលកិច្ចទូលំទូលាយផ្សេងៗគ្នា។ ដោយ- សារតែបរិបទនេះ អង្គការសង្គមស៊ីវិលជាច្រើនទទួលបានសារៈសំខាន់នៃការពង្រឹងធនធានម៉ឺន អភិបាលកិច្ច និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន ដែលនឹងបង្កើនគណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពរបស់ពួកគេ ជាពិសេសសហគមន៍ និងប្រជាជនរដ្ឋ ដែលពួកគេធ្វើការងារជាមួយ។ បច្ចុប្បន្ននេះ CCC កំពុង អនុវត្តគម្រោងការអនុវត្តរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលជាគម្រោងផ្តល់វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ ដោយស្ម័គ្រចិត្ត។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលទទួលបានវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ គឺជាអង្គការដែលបានចុះ បញ្ជី ហើយបាន និងកំពុងធ្វើសកម្មភាពយ៉ាងហោចណាស់រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ និងយល់ព្រមមាន គណនេយ្យភាព ទៅតាមគោលការណ៍ក្រមសីលធម៌ និងស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់អង្គការក្រៅ រដ្ឋាភិបាល។ នៅក្នុងខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០ មានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រ បញ្ជាក់ចំនួន ២១ ហើយ CCC កំពុងត្រៀមរៀបចំ សម្រាប់ដំណាក់កាលពិពិធកររបស់គម្រោងនេះ ដែលនឹងផ្តោតសំខាន់លើប្រព័ន្ធផ្តល់វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ និងធានាឱ្យមានភាពអនុលោម។

សមត្ថភាពរបស់សង្គមស៊ីវិល

វិស័យអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនៅកម្ពុជា កន្លងមក ផ្តោតខ្លាំងលើការងារតស៊ូមតិ។ ពេញទសវត្សរ៍ ១៩៨០ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា ដែលមានមូលដ្ឋាននៅអឺរ៉ុប អាមេរិកខាងជើង និងអូស្ត្រាលី បានធ្វើការងារតស៊ូមតិស្នើសុំ ឱ្យរដ្ឋាភិបាលរបស់ខ្លួនផ្តល់ការទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិដល់រដ្ឋាភិប

ាលក្រុងភ្នំពេញ និងបញ្ឈប់ការដាក់ប្រមាមផ្តល់ជំនួយ។ ការធ្វើការងារដោយផ្តោតលើការតស៊ូមតិនេះ នៅតែជាការងារ សំខាន់របស់សង្គមស៊ីវិលនៅកម្ពុជា ឧទាហរណ៍ វេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិប ាលស្តីពីកម្ពុជា ដែលជា បណ្តាញធំជាងគេមួយ ក្នុងចំណោមបណ្តាញធំៗនានា បានចាប់ផ្តើមយុទ្ធនាការ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ជាអន្តរជាតិបែបនេះ នៅក្នុងទសវត្សរ៍ ១៩៨០ ។

ទំនាក់ទំនងរវាងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ នៅតែបន្តមានភាពរឹងមាំ តាមរយៈការផ្តល់ មូលនិធិ និងភាពជាដៃគូក្នុងការកសាងសមត្ថភាព។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិមួយចំនួន បាន ធ្វើការងារលើសពីការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់គម្រោងជាក់លាក់ ហើយមានទស្សនវិស័យរយៈពេល វែងលើការអភិវឌ្ឍសង្គមស៊ីវិល ជាពិសេស នៅក្នុងការសម្របសម្រួលដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍នានា។ ការ កសាងសមត្ថភាពរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ជាតិ តម្រូវឱ្យមានការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់រយៈពេលវែ វែង ដើម្បីធានាយ៉ាងណាឱ្យអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា នៅតែធ្វើការងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងមិន សូវពឹងផ្អែកលើជំនួយពីខាងក្រៅ។ បញ្ហាប្រឈម ដែលអង្គការក្រៅ រដ្ឋាភិបាលដែលធ្វើការងារផ្នែកនេះ កំពុងជួបប្រទះ គឺការជួយផ្តល់ភាពអង់អាចដល់ប្រជាជនរដ្ឋ ដើម្បីឱ្យពួកគេអាច លើកឡើងពីការព្រួយ បារម្ភរបស់ខ្លួន និងអាចចូលរួមក្នុងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នានាជាមួយនិងរដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ របស់ពួកគេ។

កិច្ចពិគ្រោះយោបល់កម្រិតគោលនយោបាយ គឺជាបញ្ហាប្រឈមមួយសម្រាប់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៅកម្ពុជា។^{១៧} សម្រាប់ទំហំរបស់វិស័យនេះ ការសម្របសម្រួល និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយរវាង រដ្ឋាភិបាល អ្នកផ្តល់ជំនួយ និងសង្គមស៊ីវិល នៅមានកម្រិតខ្សោយនៅឡើយ អាស្រ័យទៅតាមវិស័យ ជាក់លាក់មួយចំនួន។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសផ្លូវការមួយចំនួន បំពេញតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងនាមជា យន្តការ ដើម្បីឱ្យអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអាចផ្តល់នូវធាតុចូលលើគោលនយោបាយជាតិ ដូចជា ផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (NSDP) ជាដើម។ វិស័យទឹក និងអនាម័យ និងវិស័យអប់រំ គឺជាវិស័យចំនួន ២ ដែលដំណើរការនេះធ្វើឡើងបានយ៉ាងល្អ។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងវិស័យផ្សេងទៀត ជាពិសេស វិស័យដែល មានភាពចម្រុះចំណុះ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់កម្រិតគោលនយោបាយមានកម្រិតខ្សោយជាងនេះច្រើន ហើយពុំបានស្តង់ដារឱ្យឃើញច្បាស់ឡើយ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្រទេសកម្ពុជាមានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលធ្វើការងារស្រាវជ្រាវ ដែលទទួលបានការ គោរពយ៉ាងច្រើន មួយចំនួន ដែលអាចធ្វើការស្រាវជ្រាវ សម្រាប់បង្កើតនូវមូលដ្ឋានភ័ស្តុតាង សម្រាប់ ការពិភាក្សាអំពីគោលនយោបាយនានា។ ឯកសារសាវតាររបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលបង្កើត ឡើងដោយ CCC សម្រាប់វេទិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា គឺជាឧទាហរណ៍ ដែលបង្ហាញ ពីការស្រាវជ្រាវគោលនយោបាយដែលមានគុណភាពខ្ពស់ ដែលមានឥទ្ធិពលលើការរៀបចំផែនការ អភិវឌ្ឍន៍នានា។ វិស័យមួយចំនួន ដូចជា បរិស្ថាន ព្រៃឈើ និងគ្រាប់មិនទាន់ផុះ និងកាកសំណល់ សង្គ្រាម ក៏មានការស្រាវជ្រាវល្អៗដែលមានភាពរឹងមាំ ធ្វើឡើងដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលបង្កើតជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការតាក់តែងគោលនយោបាយ។

ជាផ្នែកមួយនៃការត្រៀមរៀបចំសម្រាប់ការចូលរួម នៅក្នុងវេទិកាកម្រិតខ្ពស់ទី ៤ ស្តីពីប្រសិទ្ធភាព ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដែលនឹងរៀបចំឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០១១ នៅទីក្រុងប៊ូសាន សាធារណរដ្ឋ កូរ៉េ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១០ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានរៀបចំឱ្យមានជាដំណើរការមួយ ដើម្បី កំណត់តួនាទីរបស់ខ្លួន នៅក្នុងរបៀបវារៈប្រសិទ្ធភាពនៃការអភិវឌ្ឍ។ CCC បានសម្របសម្រួល សិក្ខាសាលាមួយ ដើម្បីឱ្យអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នានា កំណត់បញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗរបស់ខ្លួន ដូចជា កង្វះការទទួលបានមូលនិធិប្រកបដោយនិរន្តរភាពរយៈពេលវែង, តម្រូវការព្រួយបារម្ភរបស់អ្នកផ្តល់

ជំនួយពុំមានការសម្របសម្រួល, ការលំបាកនៅក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ (ឧទាហរណ៍ ពីរដ្ឋាភិបាល) ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា, ការលំបាកនៅក្នុងការជម្រុញឱ្យសហគមន៍មានភាពជាម្ចាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើសកម្មភាពរបស់ពួកគេ, ការសម្របសម្រួលជាមួយនិងសង្គមស៊ីវិលនៅកម្ពុជា (ដោយសារតែនានាភាពរបស់វា), សមត្ថភាពផ្នែកអភិបាលកិច្ចនៅមានកម្រិតទាប និងកង្វះការទទួលស្គាល់ទឹកចំណូលរបស់សង្គមស៊ីវិល នៅក្នុងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់អំពីការអភិវឌ្ឍ ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) បានបើកនិវាសនដ្ឋានប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា (CARM) នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៦ ។ CARM គឺជាកន្លែងទំនាក់ទំនងដំបូងគេជាមួយនិងសង្គមស៊ីវិលនៅកម្ពុជា ហើយក៏ជាអ្នកសម្របសម្រួលកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នយោបាយកម្រិតខ្ពស់ និងហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងជាអ្នកដឹកនាំការអនុវត្តកម្មវិធីរបស់ប្រទេស ចាត់ចែងជំនួយបច្ចេកទេស បង្កើត និងដំណើរការគម្រោងថ្មីគ្រប់គ្រងមូលបត្រ និងចាត់ចែងអនុវត្តគម្រោង ។

CARM រក្សានូវការពិគ្រោះយោបល់ជាទៀងទាត់ជាមួយនិងអង្គការសង្គមស៊ីវិលអំពីជំនួយរបស់ ADB នៅជាច្រើនកម្រិត :

- តាមរយៈកិច្ចប្រជុំតម្កល់របស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលធ្វើឡើងរៀងរាល់ ៦ ខែម្តង
- តាមរយៈកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ នៅក្នុងវគ្គនៃការអនុវត្តកម្មវិធី ២ នៅក្នុងពេលរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រភាពជាដៃគូ ប្រចាំប្រទេស និង
- តាមរយៈកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ នៅកម្រិតគម្រោង ក្នុងពេលរៀបចំ អនុវត្ត ពិនិត្យតាមដាន និងពិនិត្យឡើងវិញលើគម្រោង

កន្លងមក អង្គការសង្គមស៊ីវិល នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បានចូលរួមនៅក្នុងសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកជាតិជាច្រើន ដែលរៀបចំឡើងដោយ ADB ដូចជា សិក្ខាសាលាស្តីពីការរៀបចំយន្តការពិគ្រោះយោបល់ (សីហា ២០០២), សិក្ខាសាលាស្តីពីការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិបត្តិការរវាង ADB រដ្ឋាភិបាល និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ២០០៣-២០០៥ (សីហា ២០០២), សិក្ខាសាលាស្តីពីជំនួយរបស់ ADB សម្រាប់វិស័យអប់រំ (មករា ២០០៥), សិក្ខាសាលាស្តីពីការបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីការផ្គត់ផ្គង់ទឹក និងអនាម័យជនបទ (វិច្ឆិកា ២០០៩) និងសិក្ខាសាលា ស្តីពីការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មគោលនយោបាយប្រាស្រ័យទាក់ទងនាធារណៈ (កក្កដា ២០១០) ។ នៅក្នុងខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ ADB បានរៀបចំនូវសិក្ខាសាលាជាតិ ត្រីភាគី ដើម្បីទទួលបានធាតុចូលរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល សម្រាប់ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីសហប្រតិបត្តិការមហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ ២០០៦-២០០៨ ។

ពង្រាងយុទ្ធសាស្ត្រភាពជាដៃគូប្រចាំប្រទេសរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (២០១១-២០១៣)

ពង្រាងយុទ្ធសាស្ត្រភាពជាដៃគូប្រចាំប្រទេស (CPS) របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដាក់ចេញនូវគោលដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រចំនួន ២ : (i) កំណើនសេដ្ឋកិច្ចតាមបែបចូលរួម តាមរយៈការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ការគាំទ្រដល់ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ការគាំទ្រដល់កសិកម្ម និងធារាសាស្ត្រការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ការធ្វើ សមាហរណកម្មចូលទៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចផ្នែកតំបន់ និងការគាំទ្រ

ដល់វិស័យឯកជន និងការធ្វើពិចកម្មសេដ្ឋកិច្ច និង (ii) ការអភិវឌ្ឍសង្គម និងសមធម៌ តាមរយៈការអប់រំជាមូលដ្ឋាន សេវាផ្គត់ផ្គង់ទឹក និងអនាម័យ វិធានការគាំពារសង្គម និងការអភិវឌ្ឍតាមសហគមន៍ក្នុងខេត្តជុំវិញបឹងទន្លេសាប ។

មានមូលបទ បុព្វបុណ្យប្រឈមអន្តរវិស័យចំនួន ៤ ដែលមានសារៈសំខាន់កាន់តែខ្លាំងឡើង ចំពោះដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រទេសកម្ពុជា នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ហើយទំនងជាកាន់តែមានសារៈសំខាន់ ថែមទៀតនាពេលអនាគត ដូចជា (i) បរិស្ថាន និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ, (ii) វិមជ្ឈការ, (iii) ទំនាក់ទំនងរវាងទីក្រុង និងជនបទ និង (iv) កិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្នែកតំបន់ ។

អនុវត្តទៅតាមតម្រូវការឱ្យមានការបង្កើនភាពជាដៃគូ ដូចដែលបានដាក់ចេញនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ ២០២០ បុគ្គលិករបស់ ADB-CARM ត្រូវពង្រឹងទំនាក់ទំនងជាមួយនិងសង្គមស៊ីវិល ក៏ដូចជា ជាមួយនិងដៃគូដទៃទៀត តាមរយៈកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ និងការពិភាក្សាតម្កល់រវាង ADB និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា ដែលផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យ មានការពិភាក្សាដោយស្មោះត្រង់ និងបើកចំហ និងជាមួយក្រុមបញ្ជាវិន័យ និងមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវនានា តាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើការងារវិភាគជាដើម ។ មានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងប្រទេសកម្ពុជា សម្រាប់វគ្គនៃការរៀបចំ និងការពិនិត្យឡើងវិញជាមូលដ្ឋានលើ CPS ។

វិស័យ	កម្ចី (ចំនួន)	បរិមាណ (លានដុល្លារ)	% ^a
កសិកម្ម និងធនធានធម្មជាតិ	11	192.81	16.51
អប់រំ	6	123.00	10.53
ថាមពល	6	120.77	10.34
ហិរញ្ញវត្ថុ	8	90.30	7.73
សុខភាព និងកិច្ចគាំពារសង្គម	2	40.00	3.43
ឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម	2	35.60	3.05
ការគ្រប់គ្រងវិស័យសាធារណៈ	4	50.00	4.28
ដឹកជញ្ជូន/គមនាគមន៍ និងជំនួញ	10	321.26	27.51
ការផ្គត់ផ្គង់ទឹក និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និង			
សេវាទីក្រុងដទៃទៀត	4	46.26	3.96
ពហុវិស័យ	3	147.80	12.66
សរុប	56	1,167.80	100.00

^a សរុបអាចខ្លីទៅលើ១០០

ប្រភព ADB, 2011, Asian Development Bank and Cambodia: Fact Sheet, Manila.

សកម្មភាពគាំទ្រដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដែលមានការចូលរួមពីសង្គមស៊ីវិល

ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីទទួលស្គាល់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដែលក្នុងនោះរួមមានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផងដែរ ថាជាដៃគូដ៏សំខាន់ នៅក្នុងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍ ហើយបានសហការជាមួយនិងអង្គការទាំងនេះ ដើម្បីបង្កើនផលវិជ្ជមានរយៈពេលវែង លើកម្ពុជា និងនិរន្តរភាព និងបង្កើនគុណភាពនៃសេវាធានារបស់ខ្លួន ។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលបន្ថែមនូវគុណតម្លៃ នៅក្នុងការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនិរន្តរភាព តាមរយៈការថ្លៃប្រមូលថ្លៃ ដោយបានកំណត់នូវគោលវិធី និងគំរូថ្លៃសម្រាប់សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ជាក់លាក់ និងប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងដែលពួកគេមានអំពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន, តាមរយៈគណនេយ្យភាព ដោយបានជួយធានាយ៉ាងណាឱ្យសមាសភាគធានារបស់គម្រោងត្រូវបានអនុវត្តទៅ

តាមការគ្រោងទុក, តាមរយៈការឆ្លើយតប – ដោយលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការអនុវត្តគម្រោង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៅមូលដ្ឋាន, តាមរយៈការចូលរួម – ដោយបំពេញនីតិវិធីជាតិ រវាងអ្នកអនុវត្តគម្រោង និងសហគមន៍ដែលទទួលបានផលប៉ះពាល់ និងបង្កើតនូវវិស័យមូលដ្ឋាន ដើម្បីឱ្យប្រជាពលរដ្ឋចូលរួម និងតាមរយៈនិរន្តរភាព – ដោយបណ្តុះឱ្យមានការបន្តការងាររបស់គម្រោងជាពិសេស នៅពេលដែលទីភ្នាក់ងារអនុវត្តខ្លះខាត សមត្ថភាព ឬនៅពេលដែលមានការផ្លាស់ប្តូរបុគ្គលិក ។

ADB នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បានគាំទ្រដល់គម្រោងជាច្រើន ដោយជម្រុញឱ្យមានការចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិល ដែលមានភាពខ្លាំងឡើងៗគ្នាខាងលើ ។ ជាផ្នែកមួយនៃការប្តេជ្ញាចិត្តរយៈពេលវែងរបស់ ADB ចំពោះបណ្តាខេត្ត ភ្នំពេញបឹងទន្លេសាប មានគម្រោង ADB មួយ ដែលគាំទ្រដល់ឃុំចំនួន ៤០ ដើម្បីបង្កើត និងកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ជនបទ តាមរយៈការដាក់បញ្ចូលគ្នានូវសកម្មភាពដឹកនាំ និងអនុវត្តដោយសហគមន៍ ។ សកម្មភាពនៅក្នុងផែនការ រួមមាន ការបង្កើតក្រុមជួយខ្លួនឯង ដើម្បីលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅតាមរយៈការអភិវឌ្ឍដែលដឹកនាំដោយសហគមន៍ ។^{១៤}

ADB ក៏កំពុងបង្កើតភាពជាដៃគូជាមួយនិងសកលវិទ្យាល័យ និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនានានៅកម្ពុជា ដើម្បីលើកកម្ពស់សមត្ថភាពរបស់រដ្ឋាភិបាល ក្នុងការរៀបចំ និងគ្រប់គ្រងកម្មវិធីស្ថាប័នឡើងវិញ សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលទទួលបានផលប៉ះពាល់ ដោយសារការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី ។ ភាពជាដៃគូមួយត្រូវបានបង្កើតឡើង ជាមួយនិងមហាវិទ្យាល័យយុវជនស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍ (Graduate School of Development Studies) នៃសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ ។ ជំនួយបច្ចេកទេសកំពុងផ្តល់ការគាំទ្រដល់កម្មវិធីស្ថាប័នវិញ្ញាបនបត្ររយៈពេលខ្លី និងកម្មវិធីសញ្ញាបត្ររយៈពេលវែង ។ គម្រោងនេះក៏ធ្វើការងារនៅកម្រិតមូលដ្ឋាន ដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលរងផលប៉ះពាល់ ក្នុងការគ្រប់គ្រងអង្គការជួយខ្លួនឯង នៅតាមសហគមន៍របស់ពួកគេ ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលរៀបចំគម្រោងនេះ មានការរៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនិងក្រុមសហគមន៍ និងគ្រួសារដែលទទួលបានផលប៉ះពាល់នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង (ក្រុមសន្សំ និងគណនាស្ទឹងស្នួន និងក្រាំងខ្នុក) និងជាមួយនិងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា ដូចជា Mekong Watch, Oxfam Australia, NGO Forum និងអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (CDCam) ។^{១៥}

មូលនិធិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ជប៉ុន

មូលនិធិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ជប៉ុន (JFPR) គឺជាកម្មវិធីផ្តល់ជំនួយឥតសំណងគ្មានលក្ខខណ្ឌ ដែលបង្កើតឡើងដោយរដ្ឋាភិបាលជប៉ុន និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី នៅក្នុងខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០០ ។ ចាប់តាំងពីការផ្តល់វិភាគទាន ដំបូងចំនួន ៩០ លានដុល្លារ ឥឡូវនេះ មូលនិធិសរុបមានចំនួនច្រើនជាង ៣៩២ លានដុល្លារ ដែលក្នុងនោះ ៣៣៥ ដុល្លារ ត្រូវបានសន្យាថានឹងផ្តល់ឱ្យ ។ JFPR ជួយដល់អតិថិជនរបស់ADB ដើម្បីផ្តល់នូវជំនួយសង្គ្រោះដោយផ្ទាល់ ដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលគ្រឿង និងងាយរងគ្រោះជាងគេរបស់សង្គមហើយក្នុងពេលជាមួយគ្នាសាងសង្គមសហគមន៍របស់ពួកគេ ដើម្បីឱ្យពួកគេអាចជួយខ្លួនឯង និងបង្កើតចំណូលបាន ។ ជាពិសេស ADB ផ្តួចផ្តើម និងគាំទ្រដល់កម្មវិធី ដែល មានលក្ខណៈច្នៃប្រឌិតថ្មី ដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់ក្នុងការលើកកម្ពស់ស្ថានភាពរបស់ប្រទេសដែលរងផលប៉ះពាល់, ផ្តល់នូវប្រយោជន៍ភ្លាមៗដែលអាចបង្ហាញស្តែងចេញឱ្យឃើញបាន តាមរយៈគំនិតផ្តួចផ្តើមនានា អាចអភិវឌ្ឍ និរន្តរភាពរយៈពេលវែង និងជួយដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋាន និងសង្គមស៊ីវិល ក្នុងការរៀបចំ និងអនុវត្តកម្មវិធីនានា ។

JFPR ផ្តល់ឱកាសឱ្យសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលនានា រួមទាំងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផង បានចូលរួមយ៉ាងសកម្ម នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍ ។

ADB ទទួលបានអង្គការសង្គមស៊ីវិល ដែលក្នុងនោះរួមមានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផងដែរ ថាជាអ្នកដែលមានតួនាទីសំខាន់ នៅក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ និងធ្វើការសហការជាមួយនិងអង្គការទាំងនេះដើម្បីបង្កើនផលវិជ្ជមានរយៈពេលវែង លើកកម្ពស់និរន្តរភាព និងបង្កើនគុណភាពនៃសេវានានារបស់ខ្លួន ។

ការចូលរួមរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ចាក់ឫសគល់យ៉ាងជ្រៅនៅក្នុងប្រតិបត្តិការនានារបស់ JFPR ។ JFPR ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់យ៉ាងទូលំទូលាយថាជាកម្មវិធីផ្តល់ជំនួយឥតសំណងដ៏សំខាន់មួយ សម្រាប់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមសហគមន៍ បានចូលរួមជាប្រចាំ នៅក្នុងដំណាក់កាលនានានៃវដ្ត គម្រោង ។ អង្គការទាំងនេះបានចូលរួមក្នុងនាមទីភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិ, ទីភ្នាក់ងារអនុវត្ត, អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលមានធនធានព័ត៌មានសម្រាប់ផ្តល់, ការចងក្រងសហគមន៍ ឬសេវាឯកទេសដទៃទៀត ឬជាអ្នកពិគ្រោះការរបស់ ADB នៅក្នុងដំណើរការនៃការចុះពិនិត្យគម្រោង ។

គម្រោងមួយបានបង្កើត និងអនុវត្តការបណ្តុះបណ្តាល ដែលឆ្លើយតបចំពោះតម្រូវការរបស់សហគមន៍ផ្នែកបច្ចេកទេសសិក្សា និងបច្ចេកវិទ្យាក្រោយប្រមូលផល ដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ។ គម្រោងនេះមានគោលបំណងបង្កើនជំនាញ និងផលិតភាពនៅតាមសហគមន៍ជនបទ និងទីក្រុង ដោយផ្សារភ្ជាប់ ជាមួយនិងការពង្រីកកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ជាផ្នែកមួយនៃគម្រោងនេះ មូលនិធិដុះបូស្តកម្ពុជា កំពុងអនុវត្តកម្មវិធីភ្ជាប់គម្រោងជំនាញ ដែលមានគោលបំណងប្រមូលយុវជនក្រៅសាលាទាំងអស់ឱ្យមកទទួល បានការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ។^{១៦}

គម្រោងមួយទៀត ដែលសហការជាមួយនិងសមាគមអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត Shanti ដើម្បីជួយកែលម្អសម្ភាររូបវន្ត នៅតាមសាលារៀននានា ដែលមិនអាចផ្តល់ការអប់រំកម្រិតបឋមសិក្សាឱ្យបានពេញលេញ (ដោយសារតែកង្វះបន្ទប់ រៀន ឬគ្រូបង្រៀន) តាមរយៈជំនួយថវិកាកែលម្អសាលារៀន ដែលសាលារៀនមាតាបិតា និងក្រុមសហគមន៍អាចដាក់ពាក្យសុំបាន ។ សកម្មភាពនានានៅតាមសាលារៀន ដូចជាយុទ្ធនាការប្រមូលកុមារចូលរៀន ការពង្រីក និងការជួសជុលថ្នាក់រៀនក្នុងទ្រង់ទ្រាយតូច ការផ្តល់បរិក្ខារផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងបង្គន់ និងគំនិតផ្តួចផ្តើមបណ្តាលយុវ ត្រូវបានលើកស្ទើរឡើង ដើម្បីឱ្យសិស្សត្រីក្រអាចបន្តសិក្សានៅថ្នាក់ខ្ពស់ៗបាន ។ គម្រោងនេះក៏បានបង្កើតសហគមន៍រៀបចំ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍សាលារៀន នៅតាមសាលារៀនរបស់គម្រោងផងដែរ និងបានជួយដល់សាលារៀន មាតាបិតា និងក្រុមសហគមន៍ ក្នុងការដាក់ពាក្យសុំ គ្រប់គ្រង និងអនុវត្តមូលនិធិថវិកាកែលម្អសាលារៀនទាំងនេះ ។^{១៧}

អង្គការសង្គមស៊ីវិលមួយក្រុម ដែលក្នុងនោះរួមមានអង្គការព្រីសហគមន៍ (Carpets for Communities), អង្គការកន្ត្រកកម្ពុជា (Baskets of Cambodia), សមាគមសិប្បករកម្ពុជា និងមូលនិធិ Trailblazer Foundation បានចូលរួមក្នុងគម្រោងរបស់ ADB ដើម្បីគាំទ្រដល់សហគ្រិនជាស្ត្រី និងអភិវឌ្ឍន៍ផ្សារផលិតផលសិប្បកម្ម នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ គម្រោងនេះបានជួយក្រសួងកិច្ចការនារីកសាងនូវមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ស្ត្រី (WDC) ថ្មីមួយ នៅក្នុងខេត្តសៀមរាប និងបានដើរឡើងមជ្ឈមណ្ឌលដែលមានស្រាប់ នៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ឱ្យក្លាយជាមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ស្ត្រី ។ មជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ស្ត្រីក៏មានចុះក្នុងវិស័យចងក្រាយជាច្រើនចូលតែមួយសម្រាប់ស្ត្រី ដែលផ្តល់នូវការគាំទ្រលើសពីការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញតាមបែបប្រពៃណី និងលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ស្ត្រី នៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ច ។^{១៨}

មានអង្គការសង្គមស៊ីវិលមួយក្រុម ដែលចូលរួមក្នុងគម្រោងរបស់ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដើម្បីគាំទ្រដល់សហគ្រិនជាស្ត្រី និងអភិវឌ្ឍ ទីផ្សារផលិតផលសិប្បកម្ម នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ គម្រោងនេះ បានជួយដល់ក្រសួងកិច្ចការនារី ដើម្បីកសាង ជួរមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ ស្ត្រី (WDC) មួយ នៅក្នុងខេត្តសៀមរាប និងកែលម្អមណ្ឌល ដែលមានស្រាប់មួយនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ឱ្យក្លាយជាមជ្ឈមណ្ឌល អភិវឌ្ឍន៍ស្ត្រី។

នៅតំបន់វៀតណាមប៊ែនទន្លេសាប គម្រោង ADB JFPR កំពុងសហការជាមួយនិងអ្នកដឹកនាំសហគមន៍ អង្គការ ស្ថាប័ន និងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីឱ្យពួកគេអាចចូលរួមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នៅក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ក្រោមគំនិតផ្តួចផ្តើមទន្លេសាប។ ការបណ្តុះបណ្តាល ការ សិក្សារៀនសូត្រ និងការចែករំលែកចំណេះដឹង ដោយមានការគាំទ្រពីអង្គការសង្គមស៊ីវិលនានា ដូចជា វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និងស្រាវជ្រាវ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងវិទ្យាស្ថានសិក្សាស្រាវជ្រាវ (អតីត វិទ្យាស្ថានសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ នៅតាមសហគមន៍) ត្រូវបានប្រើប្រាស់ ដើម្បីជម្រុញឱ្យមានការចូលរួមពីសហគមន៍ និងការអភិវឌ្ឍ ដែលជម្រុញដោយសហគមន៍។ គម្រោងនេះ មានគោលបំណងផ្តល់ការគាំទ្រដល់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលទាំងនេះ ក្នុងការកសាងសមត្ថភាពរបស់ក្រុម នានានៅមូលដ្ឋាន ដើម្បីឱ្យពួកគេចេះរៀបចំផែនការ និងដឹកនាំដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន ដោយខ្លួន ឯង។^{១៨}

ADB នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក៏បានធ្វើការងារផងដែរជាមួយនិងសង្គមស៊ីវិល និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវក្នុង ប្រទេសផ្នែកការស្រាវជ្រាវគោលនយោបាយ និងការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ។ ឧទាហរណ៍ថ្មីមួយ គឺការ វាយតម្លៃលើភាពក្រីក្រតាមបែបចូលរួមលើប៊ែនទន្លេសាប ដែលធ្វើឡើងដោយវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និងស្រាវជ្រាវ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (CDRI) និងបញ្ចប់នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៧។^{១៩} វិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា គឺ ជាអ្នកពិនិត្យតាមដានពីខាងក្រៅលើគម្រោងផ្គត់ផ្គង់ទឹក និងអនាម័យជនបទប៊ែនទន្លេសាប ដែលត្រូវបាន បញ្ចប់នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១០ ។

ការព្រួយបារម្ភរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអំពីគំនិតផ្តួចផ្តើមនានារ របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

ADB ទទួលស្គាល់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ថាជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ហើយមានគោលបំណងចង់ក្រុងទុកជា ឯកសារ និងឆ្លើយតបចំពោះការព្រួយបារម្ភនានា ដែលកើតមាននៅក្នុងពេលរៀបចំ និងអនុវត្តគម្រោង ដែលទទួលបានជំនួយពី ADB និងគំនិតផ្តួចផ្តើមដទៃទៀត។ មជ្ឈមណ្ឌលអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និង សង្គមស៊ីវិលរបស់ ADB សហការជាមួយ នឹងនាយកដ្ឋានប្រតិបត្តិការនានា ដើម្បីជូនដំណឹងដល់បុគ្គលិក ជាន់ខ្ពស់ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងគណៈគ្រប់គ្រង អំពីបញ្ហានានា និងដើម្បីទទួលបានព័ត៌មាន ត្រឡប់អំពីការឆ្លើយតបចំពោះការព្រួយបារម្ភរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា។ ការព្រួយបារម្ភ ជាក់លាក់កន្លែងមក រួមមាន :

- *លទ្ធកម្ម* ក្រោមគម្រោងទ្រទ្រង់ជីវភាពប្រជាជនប៊ែនទន្លេសាប – អង្គការក្រុមការងារ សម្ព័ន្ធភាពនេសាទ (FACT) ដែលជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយនៅកម្ពុជា
- *ការគាំទ្រទីលំនៅជាថ្មី* ក្រោមគម្រោងផ្លូវហាយវេពីទីក្រុងភ្នំពេញ ទៅទីក្រុងហូជីមិញ – សហគមន៍ដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ ធ្វើការងារតាមរយៈអង្គការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (CDCam) ដោយមានការគាំទ្រពីអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ដូចជា Mekong Watch និង Oxfam Australia ជាដើម
- *ការគាំទ្រទីលំនៅជាថ្មី* ក្រោមគម្រោងស្ថាបនាផ្លូវដែករបស់មហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គឡើង វិញ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា – សមាគមចាងឆ្នោត និងអង្គការស្ថានសន្តិភាពកម្ពុជា (Bridges Across Borders–Cambodia)
- *កិច្ចពិគ្រោះយោបល់* ជាមួយសង្គមស៊ីវិល ក្រោមគម្រោងលើកកម្ពស់ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និង សមត្ថភាពស្ថាប័ន សម្រាប់ការគាំទ្រទីលំនៅជាថ្មី – Mekong Watch, ក្រុមការងារសិទ្ធិលំនៅ ដ្ឋានរបស់អង្គការ NGO Forum និងអង្គការដទៃទៀត

មជ្ឈមណ្ឌលធនធាន

ADB បានបង្កើតនូវបណ្តាញបណ្តាលយ័យ នៅទូទាំងអាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិកទាំងមូល។ បណ្តាលយ័យនីមួយៗ ទទួលបានឯកសារប្រមាណ ៣០០ ច្បាប់ ក្នុងមួយឆ្នាំពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដោយមិនគិតថ្លៃ។ ឯកសារ ទាំងនេះ រួមមាន របាយការណ៍ជំនួយបច្ចេកទេស របាយការណ៍អំពីសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេស ព័ត៌មានជា មូលដ្ឋានអំពី ADB ផ្ទាំងរូបភាព វីដេអូ និង CD-ROMs ។ បណ្តាលយ័យទាំងនេះបើកទទួលសាធារណជន ទូទៅ និងជួយដល់ពួកគេតាមរយៈការស្រាវជ្រាវនៅនឹងកន្លែង និងការខ្ចីឯកសារឆ្លងបណ្តាលយ័យ ។

បណ្តាលយ័យរបស់ ADB នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រួមមាន :
 មជ្ឈមណ្ឌលធនធានសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ
 បើកទទួលសាធារណជន ចាប់ពីថ្ងៃអង្គារ ដល់ថ្ងៃសៅរ៍
 ៨.៣០ ព្រឹក – ១២.០០ ថ្ងៃត្រង់ និង ១.៣០ រសៀល ដល់ ៥.០០ រសៀល
 ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី
 ទិវាសនដ្ឋានប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា
 អគារលេខ ២៩ មហាវិថីសុរាម្រិត (២៦៨/១៩)
 សង្កាត់ចតុមុខ
 រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
 ទូរស័ព្ទ : +៨៥៥ ២៣ ២១៥៨០៥/២១៥៨០៦/២១៦៤១៧
 ទូរសារ : +៨៥៥ ២៣ ២១៥៨០៧
 pplrc@adb.org

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និងស្រាវជ្រាវ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
 អគារលេខ ៥៦ ផ្លូវលេខ ៣១៥ ខណ្ឌទួលគោក
 ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៦២២
 រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
 ទូរស័ព្ទ : +៨៥៥ ២៣ ៨៨៣៦០៣/៨៨១៧០១/៨៨១៣៨៤/៨៨១៩១៦
 ទូរសារ : +៨៥៥ ២៣ ៨៨០៧៣៤
 www.cdri.org.kh

សកលវិទ្យាល័យជាតិស៊ីម កំចាយមារ

អគារលេខ ១៥២ មហាវិថីព្រះនរោត្តម ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៨៦៥

រាជធានីភ្នំពេញ

ប្រទេសកម្ពុជា

ទូរស័ព្ទ : +៨៥៥ ២៣ ៣៦៤៨៩៨

ទូរសារ : +៨៥៥ ២៣ ៤២៧៩០៧

វិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ផ្លូវលេខ ៩២

សង្កាត់វត្តភ្នំ ខណ្ឌដូនពេញ

រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា

ទូរស័ព្ទ : +៨៥៥ ២៣ ៤៣០៥៥៦

លេខយោង

^១ United Nations Development Programme (UNDP) Cambodia. 2010. *Civil Society Empowerment and Democratic Governance in Cambodia – Draft report*. Phnom Penh.

^២ UNDP. 2010. *Civil Society Empowerment and Democratic Governance in Cambodia*. Phnom Penh. pp.14–15; also World Faiths Dialogue. 2010. *Faith-Inspired Organizations and Development in Cambodia*. Berkley. ឯកសារចុងក្រោយនេះ ចាត់ទុកសមាគមវត្តអារាម និងវត្តព្រះពុទ្ធសាសនា ថាជាធនធានអភិវឌ្ឍន៍ ដែលមិនទាន់ត្រូវ បានគេយកមកប្រើប្រាស់ ជាពិសេស សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ ដោយមានការជម្រុញលើកទឹកចិត្តពីជំនឿ ។

^៣ UNDP. 2010. *Civil Society Empowerment and Democratic Governance in Cambodia*. Phnom Penh.

^៤ ប្រភព : Royal Government of Cambodia, Council for the Development of Cambodia, Natural Resource and Environment Program. 2008. Mapping Survey of NGO/ Association Presence and Activity in Cambodia. Quoted in Cooperation Committee for Cambodia. 2010. *NGO Contributions to Cambodia's Development*. Phnom Penh.

^៥ Cooperation Committee for Cambodia. 2010. p. 7.

^៦ Royal Government of Cambodia. 2006.

^៧ សូមមើល ឧទាហរណ៍ យុទ្ធនាការ ដែលរៀបចំឡើងដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួន នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៥-២០១០ ដែលតវ៉ាចំពោះការរឹតត្បិតសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ : www.adhoc-chra.org/article.php?language=english&art_id=119¤tpage=1

^៨ ប្រភព : The Asia Foundation website. *From Cambodia: Women's Rising Power in Local Government*. Available online at <http://asiafoundation.org/in-asia/2007/04/04/from-cambodia-women%E2%80%99s-rising-power-in-local-government/> (Accessed 14 March 2011)

^៩ UNDP. 2010.

^{១០} World Bank Cambodia. 2009. *Linking Citizens and the State*. Phnom Penh.

^{១១} អត្ថបទដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័ររបស់ NEP (អាជ្ញាធរអន្តរាគ្មានអន្តរាគ្មាន) www.nepcambodia.org

^{១២} អត្ថបទដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័ររបស់ Medicam (អាជ្ញាធរអន្តរាគ្មានអន្តរាគ្មាន) www.medicam-cambodia.org

^{១៣} អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួន ដែលធ្វើការងារក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មិនចាត់ទុកការពិគ្រោះយោបល់ កម្រិតគោលនយោបាយថាជាផ្នែកនៃការងាររបស់ពួកគេនោះទេ ដោយពួកគេប្រកាន់គោលជំហរ ប្រឆាំងនឹងការត្រួតត្រារបស់រដ្ឋវិញ ដែលផ្តល់ឱកាសឱ្យអង្គការទាំងនេះធ្វើការងារប្រឆាំងនឹង តម្លៃទូទៅ ដែលពួកគេយល់ឃើញថាមានភាពអយុត្តិធម៌ លំអៀងទៅរកក្រុមមនុស្សណាមួយ ឬលំអៀងទៅរកអ្នកដែលមានអំណាច។ សូមមើល I. Landau. 2008. Law and Society in Cambodia and Vietnam: A Gramscian Perspective. *Journal of Contemporary Asia*. 38(2). pp.244–258. May 2008.

^{១៤} ADB. 2008. *Tonle Sap Lowlands Rural Development Project*. Manila.

^{១៥} ADB. 2009. *Capacity Development for Income Restoration Programs*. Manila.

^{១៦} ADB. 2008. *Piloting Post-Harvest Technology and Skills Bridging Program for the Rural Poor*. Manila.

^{១៧} ADB. 2008. *Improving Primary School Access in Disadvantaged Communities*. Manila.

^{១៨} ADB. 2007. *Women's Development Centers*. Manila.

^{១៩} ADB. 2007. *Building Community Capacity for Poverty Reduction Initiatives in the Tonle Sap Basin*. Manila.

^{២០} ADB. 2003. *Participatory Poverty Assessment of the Tonle Sap*. Manila.

ឯកសារយោង

Cooperation Committee for Cambodia. 2010. *NGO Contributions to Cambodia's Development*. Phnom Penh.

I. Landau. 2008. Civil Society in Cambodia and Vietnam: A Gramscian Perspective. *Journal of Contemporary Asia*. 38 (2). pp. 244–258. May 2008.

Royal Government of Cambodia, Council for the Development of Cambodia, Natural Resources and Environment Programme. 2006. *Mapping Survey of NGO/Association Presence in Cambodia*. Phnom Penh.

United Nations Development Programme Cambodia. 2010. *Civil Society Empowerment and Democratic Governance in Cambodia*. Phnom Penh.

World Bank Cambodia. 2009. *Linking Citizens and the State*. Phnom Penh.

World Faiths Development Dialogue. 2010. *Faith-Inspired Organizations and Development in Cambodia*. Berkley.

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីការងាររបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
សូមមើល www.adb.org/Documents/Fact_Sheets/CAM.pdf

និយមន័យ និងគោលដៅនៃការសហការជាមួយសង្គមស៊ីវិល

សង្គមស៊ីវិល គឺជាអ្នកពាក់ព័ន្ធដ៏សំខាន់ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការការងារនានារបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ទាមទារ ក៏ដូចជាប្រជាជន និងអតិថិជនរបស់ធនាគារនេះ ។ សង្គមស៊ីវិល មានលក្ខណៈខុសប្លែកពីរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន ហើយមានសមត្ថភាពចម្រុះជាបុគ្គល ក្រុម និងអង្គការមិនរកប្រាក់ចំណេញនានា ។ ពួកគេបំពេញការងារវិជ្ជាជីវៈ ប្រយោជន៍ គោលបំណង និងគុណតម្លៃរួម ដោយប្រើប្រាស់ទម្រង់បែបបទផ្សេងៗគ្នា និងគ្របដណ្តប់ស្ថាប័នចម្រុះ មានចាប់ពីក្រុមសហគមន៍ដែលពុំមានការចងក្រងបង្កើតជាផ្លូវការ រហូតដល់សហជីពអន្តរជាតិធំៗ ។ សង្គមស៊ីវិល ដែលមានភាពពាក់ព័ន្ធជាពិសេស ជាមួយនឹង ADB រួមមានអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អង្គការសហគមន៍ និងអង្គការប្រជាពលរដ្ឋ មូលនិធិ សមាគមវិជ្ជាជីវៈ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងសកលវិទ្យាល័យ សហជីព អង្គការមហាជន ចលនាសង្គម និងសម្ព័ន្ធភាព និងបណ្តាញអង្គការសង្គមស៊ីវិល (CSOs) និងអង្គការសមាជិកភាព ។^៧

ADB ចាត់ទុកអង្គការសង្គមស៊ីវិល ថាជាអ្នកដែលមានតួនាទីក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ ទៅតាមសិទ្ធិរបស់ពួកគេ ហើយការងាររបស់អង្គការទាំងនេះ គឺជាការបំពេញបន្ថែមដល់ការងាររបស់រដ្ឋាភិបាល និងសង្គមស៊ីវិល ។ អង្គការទាំងនេះមានតួនាទីសំខាន់ នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍ នៅអាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិក ។ ADB មានប្រពៃណីដ៏យូរក្នុងការទំនាក់ទំនង ជាមួយនឹងអង្គការសង្គមស៊ីវិល នៅក្នុងបរិបទផ្សេងៗ តាមរយៈកិច្ចពិគ្រោះយោបល់កម្រិតគោលនយោបាយ និងកម្រិតយុទ្ធសាស្ត្រប្រចាំប្រទេស និងនៅក្នុងការរៀបចំ ការអនុវត្ត និងការពិនិត្យតាមដានគម្រោងនានា ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ADB បានប្រកាសអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ ២០២០ ដែលចែងពីទិសដៅនាពេលអនាគត និង ចក្ខុវិស័យរបស់ខ្លួនរហូតដល់ឆ្នាំ ២០២០ ។^៨ ជារួម យុទ្ធសាស្ត្រ ២០២០ បង្ហាញពីរបៀបវារៈយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលបំពេញបន្ថែមឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមកចំនួន ៣ សម្រាប់ជាមគ្គុទេសក៍ដល់ប្រតិបត្តិការការងាររបស់ ADB ដូចជា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចតាមបែបចូលរួម កំណើនដែលធានានិរន្តរភាពបរិស្ថាន និងសមាហរណកម្មតំបន់ ។ របៀបវារៈទាំងនេះឆ្លុះបញ្ចាំងលើ ការទទួលស្គាល់ថា មិនមែនត្រឹមតែល្បឿនកំណើនប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែនិរន្តរភាពនៃកំណើន ក៏មានសារៈសំខាន់ផងដែរ នៅក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ នៅក្នុងតំបន់នេះ ។ នៅក្នុងបរិបទយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីនេះ ភាពជាដៃគូជាមួយនឹងអង្គការនានា ជាច្រើន ដូចជា អង្គការសង្គមស៊ីវិល ជាដើម មានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះការរៀបចំផែនការ ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ការអនុវត្ត និងការវាយតម្លៃគម្រោងនានារបស់ ADB ។

^៧ ADB. Forthcoming. *Strengthening Participation for Development Results*. Manila.
^៨ ADB. 2008. *Strategy 2020: The Long-Term Strategic Framework of the Asian Development Bank, 2008–2020*. Manila.

និវាសនដ្ឋានប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា
អគារលេខ ២៩ មហាវិថីសុភាព្រឹត (ផ្លូវលេខ ២៦៨)
សង្កាត់ចតុមុខ ខណ្ឌដូនពេញ
ប្រអប់សំបុត្រលេខ ២៤៣៦ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទ : ៨៥៥ ២៣ ២១៥៨០៥/២១៥៨០៦/២១៦៤១៧
ទូរសារ : ៨៥៥ ២៣ ២១៥៨០៧
adbcam@adb.org
www.adb.org/CARM